

**MIKROKREDITNA FONDACIJA
MI-BOSPO TUZLA**

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2011. pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prilagođenim u skladu sa regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	Stranica
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 3
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	4
Izvještaj o finansijskom položaju	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Izvještaj o promjenama na neto imovini	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 – 38

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji Mikrokreditne fondacije MI-BOSPO Tuzla, za svaku finansijsku godinu i period, pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) prilagođenim u skladu sa regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne, koji daju istinit i fer pregled stanja u Mikrokreditnoj fondaciji MI-BOSPO Tuzla ("u daljem tekstu: Fondacija"), kao i njene rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Fondacija u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fondacija nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Fondacije. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Fondacije, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Nejlira Nalić, Direktorica

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla

Bosne srebrene bb

75 000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

6. aprila 2012. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Upravnom odboru Mikrokreditne fondacije MI-BOSPO Tuzla:

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Mikrokreditne fondacije MI-BOSPO Tuzla (u daljnjem tekstu "Fondacija"), prikazanim na stranicama 4 do 38, koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2011. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na neto imovini i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da udovoljimo etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Fondaciji. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Fondacije na dan 31. decembar 2011. godine, te rezultate njenog poslovanja i promjene u novčanom toku za period od 1. januara do 31. decembra 2011. godine, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, prilagođenim u skladu sa regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Naglašavanje činjenice

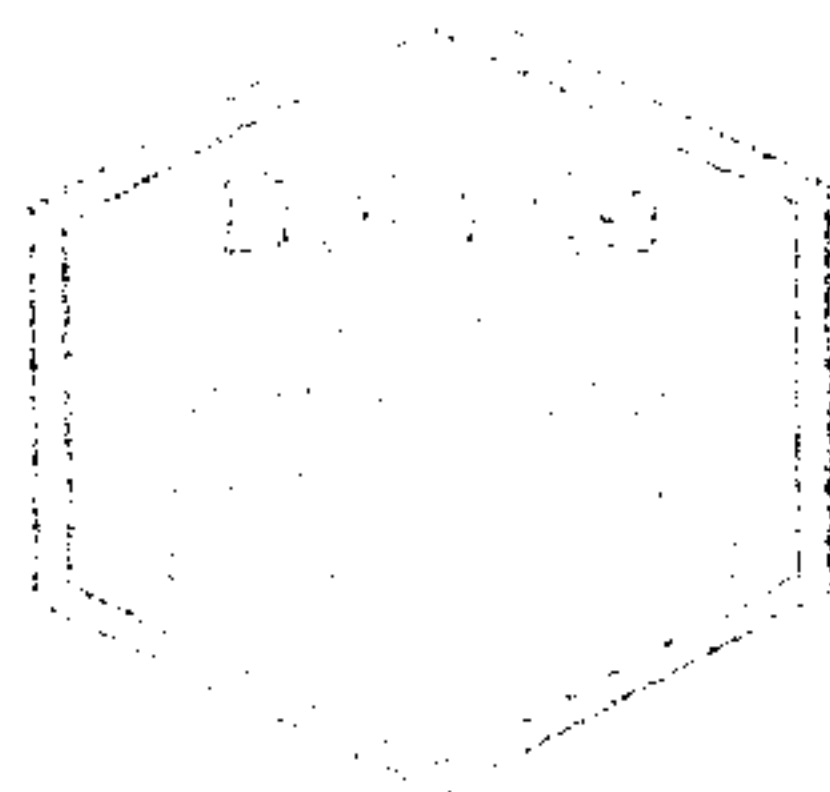
Bez kvalifikovanja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na napomene 18 i 25, koje opisuju situaciju vezano za neusklađenost Fondacije sa pojedinim odredbama iz ugovora o kreditu sa tri vjerovnika i pojedinim regulatornim zahtjevima. Uprava je o tome upoznala vjerovnike i FBA, nije upoznata s okolnostima i ne raspolaže informacijama da će nepoštivanje ovih uslova dovesti do negativnih posljedica za Fondaciju..

Ostale činjenice

Finansijski izvještaji Fondacije za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2010. godine revidirani su od strane drugog revizora koji je izrazio nekvalifikovano mišljenje na dan 31. mart 2011. godine

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sabina Softić, ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina
6. aprila 2012. godine

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

	Napomena	2011.	2010.
Prihodi od kamata	7	5.901.411	8.803.317
Rashodi od kamata	8	<u>(1.119.616)</u>	<u>(2.551.095)</u>
Neto prihod od kamata i provizija		<u>4.781.795</u>	<u>6.252.222</u>
Operativni troškovi	9	(5.484.966)	(5.013.836)
Ostali poslovni prihodi	10	117.545	163.147
Prihodi od donacija	11	<u>342.998</u>	<u>7.977</u>
Neto operativni troškovi		<u>(5.024.423)</u>	<u>(4.850.689)</u>
REZULTAT PRIJE REZERVISANJA ZA UMANJENJE VRIJEDNOSTI KREDITA		(242.628)	1.401.533
Otpuštanja/(povećanja) rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita	12	106.543	(3.601.251)
Naplaćena otpisana potraživanja po kreditima		<u>477.509</u>	<u>352.369</u>
Rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita, neto		<u>584.052</u>	<u>(3.248.882)</u>
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA / (RASHODA NAD PRIHODIMA) - NETO REZULTAT		<u>341.424</u>	<u>(1.839.372)</u>
Ostala sveobuhvatni rezultat		<u>-</u>	<u>-</u>
UKUPNA SVEOBUHVAATNI REZULTAT		<u>341.424</u>	<u>(1.839.372)</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

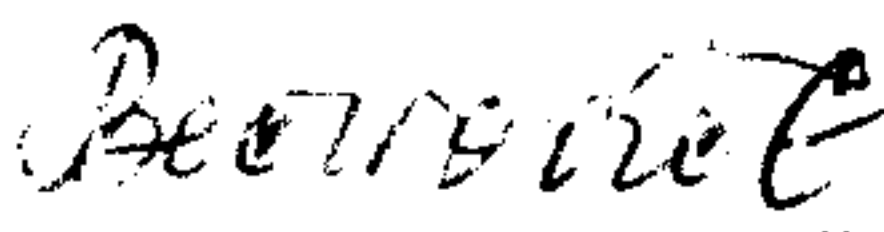
Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembar 2011. godine
(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

	Napomena	31.12.2011.	31.12.2010.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	13	3.001.003	362.044
Depoziti kod banaka	14	2.850.000	10.300.000
Ostala imovina	15	159.912	174.471
Neto krediti dati klijentima	16	23.899.124	27.233.911
Nekretnine i oprema	17	<u>1.835.238</u>	<u>2.077.711</u>
UKUPNA IMOVINA		<u>31.745.277</u>	<u>40.148.137</u>
OBAVEZE			
Obaveze po kreditima	18	15.702.980	24.985.887
Ostale obaveze	19	402.671	344.492
Rezervisanja	20	<u>149.936</u>	<u>79.863</u>
Ukupne obaveze		<u>16.255.587</u>	<u>25.410.242</u>
NETO IMOVINA			
Neto imovina	21	2.910.921	2.685.355
Rrezerve		-	93.591
Višak prihoda nad rashodima		<u>12.578.769</u>	<u>11.958.949</u>
Ukupno neto imovina		<u>15.489.690</u>	<u>14.737.895</u>
UKUPNE OBAVEZE I NETO IMOVINA		<u>31.745.277</u>	<u>40.148.137</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao u ime Mikrokreditne fondacije MI-BOSPO Tuzla dana 6. aprila 2012. godine:

Nejlira Nalić, direktorica

Elmedina Bećirović, finansijski menadžer

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

	2011 KM	2010 KM
Poslovne aktivnosti		
Neto rezultat	341.424	(1.839.372)
<i>Usklađenje neto rezultata sa operativnim sredstvima:</i>		
Amortizacija	315.403	344.622
Neto smanjenje/(povećanje) rezervisanja za moguće umanjenje vrijednosti kredita	(106.543)	3.601.251
Gubitak od rashodovanja nekretnina i opreme	701	972
Troškovi rezervisanja	70.073	-
<i>Usklađenje neto dobiti na neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima</i>	<u>621.058</u>	<u>2.107.473</u>
Neto smanjenje kredita datih klijentima	3.670.526	18.233.055
Neto smanjenje ostale aktive	25.497	11.002
Neto povećanje rezervisanja	-	(28.794)
Neto povećanje / (smanjenje) ostalih obaveza	<u>56.601</u>	<u>(29.254)</u>
NETO NOVAC KORIŠTEN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	<u>4.373.682</u>	<u>20.293.482</u>
Ulagateljske aktivnosti		
Nabavke nekretnina i opreme	(30.532)	(12.369)
Neto smanjenje depozita kod banaka	7.450.000	3.756.148
Prihodi od prodaje nekretnina i opreme	-	75
Poslovne kombinacije – MKF Bosansko selo	<u>128.716</u>	<u>-</u>
NETO NOVAC KORIŠTEN U ULAGATELJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>7.548.184</u>	<u>3.743.854</u>
Finansijske aktivnosti		
Otplate kredita	<u>(9.282.907)</u>	<u>(24.920.227)</u>
NETO NOVAC OSTVAREN FINANSIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(9.282.907)</u>	<u>(24.920.227)</u>
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	<u>2.638.959</u>	<u>(882.891)</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI POČETKU GODINE	<u>362.044</u>	<u>1.244.935</u>
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	<u>3.001.003</u>	<u>362.044</u>

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Izveštaj o promjenama na neto imovini
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

	Neto imovina	Rezerve	Višak prihoda nad rashodima	Ukupno
Stanje 31. decembra 2009.	2.685.355	1.810.972	12.080.940	16.577.267
Neto rezultat za godinu			(1.839.372)	(1.839.372)
Prenosi sa rezervi na prihod nad rashodima	-	(1.717.381)	1.717.381	-
Stanje 31. decembra 2010.	2.685.355	93.591	11.958.950	14.737.896
Spajanje sa MKF Bosansko selo (Napomena 2.)	225.566	-	184.804	410.370
Neto rezultat za godinu	-	-	341.424	341.424
Prenosi sa rezervi na prihod nad rashodima	-	(93.591)	93.591	-
Stanje 31. decembra 2011.	2.910.921	-	12.578.769	15.489.690

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.

(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

---

1. OPĆI PODACI

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla (u daljnjem tekstu "Fondacija") je započela svoju djelatnost u martu 1995. godine kao Humanitarna organizacija Bosanski savjet za pomoć BOSPO Tuzla. U 2000. godini su sva prava, imovina i obaveze Humanitarne organizacije BOSPO prebačena na novoosnovanu Mikrokreditnu organizaciju MI-BOSPO. Prema novom Zakonu o mikrokreditnim organizacijama ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", 59/06), donešenom 9. jula 2007. godine, Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine je Organizaciji izdala rješenje o davanju Dozvole za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita. Dana 31. marta 2008. godine Organizacija je registrovana kao Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla (u daljnjem tekstu: 'Fondacija') po odluci Ministarstva pravde Federacije Bosne i Hercegovine (Odluka broj 04-02-1825/07). Sva prava, obaveze i imovina sa dotadašnje mikrokreditne organizacije su prenesena na mikrokreditnu fondaciju i time Fondacija postaje pravni slijednik Organizacije.

Sjedište Fondacije je u Tuzli, Bosne srebrene bb. Osnovna djelatnost je kreditiranje ekonomski aktivnih žena, poduzetnica. Fondacija nudi pet vrsta kredita za: proizvodnju, prodaju, poljoprivredu, usluge te sekundarne kredite, koji se dodjeljuju individualno.

Tijela Fondacije

Upravni odbor:

Sanja Hajdukov	Predsjednica
Žarko Miladinović	Potpredsjednik
Amira Jusufović	Članica
Adisa Omerbegović Arapović	Članica
Sead Agić	Član

Odbor za reviziju:

Sabina Nurdinović	Predsjednica
Ismet Kalić	Član
Zineta Habul	Članica

Uprava:

Nejira Nalić	Direktorica
Senad Krekić	Kreditni menadžer
Elmedina Bećirović	Finansijska menadžerica
Edin Bakalović	Menadžer za informacione tehnologije
Safet Husić	Menadžer za upravljanje rizicima
Mirza Salkić	Menadžer za pravne, kadrovske i opšte poslove

Aktivnosti Fondacije se odvijaju u 24 ureda (2010. – 25 ureda)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

1.1 POKAZATELJI POSLOVANJA

Pokazatelj efikasnosti	31.12.2011.	31.12.2010.
aktivni kreditni klijenti / broj zaposlenih	102	126
aktivni klijenti / broj kreditnih službenika	193	242
bruto portfolio / broj kreditnih službenika	335.439	429.014
ukupni operativni troškovi / prosječan neto portfolio (%)	21,39	12,84
 Finansijski pokazatelji	 2011.	 2010.
	%	%
Povrat sredstava: neto operativni prihod / prosječna ukupna sredstva	0,95	(3,43)
Povrat kapitala: neto operativni prihod / prosječan ukupni kapital	2,26	(11,75)
Prihod od portfolia: prihod od kamate i provizije / prosječni neto portfolio	22,10	21,87

2. SPAJANJE SA MIKROKREDITNOM FONDACIJOM „BOSANSKO SELO“ SREBRENİK

Historijat

U 2011. godini Fondacija je pripojila mikrokreditnu fondaciju "Bosansko selo" Srebrenik (u nastavku teksta "Bosansko selo"). Dana 16. septembra 2011. godine Uprava je donijela odluku br. 5545/11 kojom se odobrava pripajanje, a 01. oktobra. 2011. godine, Fondacija je pripojila mikrokreditnu fondaciju "Bosansko selo" i postala zakonski sljednik, te preuzela cijelokupnu imovinu i obaveze.

Na dan 29. septembra 2011. godine Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine donijela je Rješenje br. 07-3051-1/11 kojom je odobreno pripajanje.

Trošak transakcije i prenesena imovina i prihvaćene obaveze na dan transakcije

Mikrokreditna fondacija Mi Bospo je preuzela neto imovinu od mikrokreditne fondacije „Bosansko selo“ u ukupnom iznosu od 410.370 KM i zauzvrat osnivači mikrokreditne fondacije „Bosansko selo“ su primili odgovarajući udio u neto imovini pravnog sljedbenika – Fondacije. Prema tome, goodwill nije ostvaren kao rezultat ove poslovne kombinacije.

Iznosi priznati na datum pripajanja za sva sredstva i obaveze na dan poslovne kombinacije se mogu prikazati kako slijedi:

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
(svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

**2. SPAJANJE SA MIKROKREDITNOM FONDACIJOM „BOSANSKO SELO“ SREBRENİK
(NASTAVAK)**

	01.10.2011.
IMOVINA	
Novac i novčani ekvivalenti	128.716
Neto krediti klijentima	229.196
Ostala imovina	10.938
Oprema	43.099
Ukupna imovina	411.949
OBAVEZE	
Obaveze po kreditima	-
Ostale obaveze	1.579
Ukupne obaveze	1.579
NETO IMOVINA	410.370

Gore navedeni iznosi su jednaki neto sadašnjoj vrijednosti imovine i obaveza prije poslovne kombinacije.

Uticao pripajanja na rezultat Fondacije

Nije moguće objaviti iznos dobiti ili gubitka mikrokreditne fondacije „Bosansko selo“ s obzirom da je na datum pripajanja rezultat poslovanja uključen u dobit ili gubitak Fondacije za period od 9 mjeseci koji se završava na 30. septembra 2011. godine, te zbog činjenice da je bilo nepraktično i troškovno neefikasno odvojeno obračunavati operacije koje se odnose na ljudske i druge resurse mikrokreditne fondacije „Bosansko selo“ za period koji se završava na 30. septembar 2011. godine.

Neto priliv novca i pripajanje

	01.10.2011.
Naknada plaćena u novcu	-
Umanjeno za: novac i novčani ekvivalenti stečeni pripajanjem	128.716
	(128.716)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

3.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" - Ograničeno izuzeće kod prve primjene MSFI vezano za objavljivanja usporednih podataka prema MSFI 7 (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.);
- Izmjene MRS 24: "Transakcije s povezanim stranama" - Jednostavniji zahtjevi objavljivanja za pravna lica povezana s vladama i pojašnjenje definicije povezane strane (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- Izmjene MRS 32: "Finansijski instrumenti: Prezentacija" - Računovodstveni tretman za izdavanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljene 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. ili 1. januara 2011. ovisno o standardu/tumačenju);
- Izmjene IFRIC 14: "MRS 19 - Limiti na definisana davanja, minimalni zahtjevi finansiranja i ostale interakcije" - Pretplate minimalnih zahtjeva finansiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011.);
- IFRIC 19: "Ukidanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010.).

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Fondacije.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

3.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 11: "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 12: "Objavljivanja o sudjelovanju sa drugim subjektima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 13: "Mjerenje fer vrijednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 27 (revidiran u 2011.): "Odvojeni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 28 (revidiran u 2011.): "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" - Jaka hiperinflacija i ukidanje fiksnih datuma za prvu primjenu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" - Prijenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MRS 1: "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Prezentacija stavki Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" - Odgođeni porez: Povrat osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012.);
- Izmjene MRS 19: "Primanja zaposlenih" - Poboljšanja u računovodstvu Primanja zaposlenih nakon umirovljenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- IFRIC 20 "Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.).

Fondacija je izabralo da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenje prije nego oni stupe na snagu. Fondacija predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Fondacije u periodu inicijalne primjene.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izvještaj o usklađenosti

U skladu sa lokalnom legislativom, Fondacija sastavlja finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a izmijenjeni u vezi sa obračunom rezervisanja za umanjenja finansijskih instrumenata na osnovu sistema matrice, koji se bazira na broju dana kašnjenja. Ovo nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje", koji zahtijeva da se na datum bilansa izvrši procjena da li postoji objektivan dokaz da je finansijska imovina ili grupa finansijske imovine umanjena.

Osnova prikaza

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu historijskog troška, izuzev revalorizacije određenih finansijskih instrumenata. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), jer je KM valuta u kojoj je većina transakcija Fondacije iskazana. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Fondacija vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje u skladu s propisima i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Zakona o mikrokreditnim organizacijama i Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj 83/09).

Temeljne računovodstvene politike usvojene u pripremanju finansijskih izvještaja su navedene u nastavku.

Određeni iznosi iz prethodno objavljenih finansijskih izvještaja su reklasifikovani kako bi se prilagodili prezentaciji tekuće godine.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha po načelu obračunatih kamata u periodu u kojem su nastali ili obračunati koristeći metodu efektivne kamatne stope. Zatezne kamate se evidentiraju po naplati.

Rashodi od naknada i provizija

Naknade za kredite priznaju se nakon odobrenja kredita i povlačenja kreditnih sredstava kao usklađenje efektivnog troška kredita za vrijeme njegovog trajanja i kao takav usklađuje prihod od kamate.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju gotovinu i sredstva na žiro računima kod banaka.

Primanja zaposlenih

Fondacija, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Fondacija uplaćuje navedene doprinose u korist penzionog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine ili Republike Srpske ili Brčko Distrikta i u toku godine po zakonom utvrđenim stopama na isplaćenu bruto platu. Fondacija također isplaćuje, u skladu sa lokalnom legislativom, naknade za topli obrok, prijevoz djelatnika sa i na posao i regres za godišnji odmor. Ovi troškovi terete bilans uspjeha u periodu u kojem je nastao trošak plate.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Fondacija isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne plate isplaćene u Fondaciji ili isplaćene plate zaposlenog u prethodna tri mjeseca, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Troškovi ove vrste primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projektovane kreditne jedinice, pri čemu se aktuarske procjene obavljaju na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju se u punom iznosu u periodu u kojem su nastali. Trošak minulog rada priznaje se odmah u onoj mjeri u kojoj su prava na primanja već stečena. U suprotnom, amortizuje se ravnomjerno tokom prosječnog perioda sve do trenutka sticanja prava na primanja.

Oporezivanje

Fondacija je bila oslobođena plaćanja poreza na dobit, jer je u skladu sa Zakonom o mikrokreditnim organizacijama ("Službene novine FBiH", broj 24/00), bila definisana kao neprofitna organizacija, do transformacije u skladu sa novim Zakonom. Fondacija, kao pravni sljednik Organizacije je u skladu sa novim Zakonom o mikrokreditnim organizacijama ("Službene novine FBiH", broj 59/06) definisana kao neprofitna i također oslobođena plaćanja poreza na dobit. Također, Zakon o porezu na dobit ("Službene novine FBiH", broj 97/07) u članu 3. definiše da fondacije ne podliježu plaćanju poreza na dobit.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicionog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnog investicionog održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali po osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina i opreme iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

	Procijenjeni vijek upotrebe	Amortizaciona stopa
Zgrade	77 godina	(1,30%)
Namještaj i oprema	5 do 9 godina	(11% - 20%)
Motorna vozila	6,25 godina	(16%)
Računari	4 godine	(25%)

Umanjenja nekretnina i opreme

Na dan izvještaja o finansijskom položaju Fondacija kontroliše neto knjigovodstvenu vrijednost svojih nekretnina i opreme da utvrdi da li postoje indicije da se desilo umanjenje vrijednosti tih sredstava. Ako takve indicije postoje, neto nadoknadivi iznos sredstava se procjenjuje u cilju utvrđivanja razmjera umanjenja imovine (ako postoje). Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Fondacija procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u upotrebi. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije.

Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u dobit ili gubitak, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na dan bilansa stanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranim valutama iskazane po fer vrijednosti se preračunavaju na dan bilansa primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na dan bilansa. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha perioda.

Fondacija vrednuje sredstva i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na datum bilansa.

Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijske imovine definisana ugovorenim datumom isporuke finansijske imovine u rokovima utvrđenim prema konvencijama na predmetnom tržištu, i početno su mjerena po fer vrijednosti, uvećanoj za troškove transakcije, osim za onu finansijsku imovinu klasifikovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, početno mjerenu po fer vrijednosti.

Finansijska imovina razvrstana je u slijedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "u posjedu do dospjeća", "raspoloživa za prodaju" ili "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijske imovine i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja. Za tekuće poslovanje Fondacija koristi dvije kategorije finansijske imovine za koju je obračunska osnova prezentirana ispod.

Metod efektivne kamatne stope

Metod efektivne kamatne stope je metod izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade za plaćene i primljene stavke koje čine integralni dio efektivne kamatne stope, troškova transakcije i ostalih premija ili popusta) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda. Prihod se priznaje po efektivnoj kamatnoj stopi za finansijsku imovinu izuzev one koja je klasifikovana „po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“. Finansijski instrumenti koji su "u posjedu do dospjeća", "raspoloživi za prodaju", "dati krediti i potraživanja" priznaju prihod na temelju efektivne kamatne stope.

Finansijska imovina u posjedu do dospjeća

Mjenice i obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Fondacija ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao "imovina u posjedu do dospjeća". Knjiže se po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za ispravku vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koji ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao "kredit i potraživanja". Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za ispravku vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (Nastavak)

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i datih kredita i potraživanja, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum bilansa stanja. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni. Za sva ostala finansijska sredstva, uključujući potraživanja za date kredite, objektivni dokazi umanjenja vrijednosti mogu uključivati:

- značajnu finansijsku poteškoću emitenta ili ugovorne strane; ili
- kašnjenje ili nepoštivanje plaćanja kamata ili glavnice; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili izvršiti finansijsku reorganizaciju.

Ispravka vrijednosti za umanjenje po kreditima je određena primjenom propisane stope rezervisanja za kredite u kašnjenju, grupisane po danima kašnjenja. Kredit je u kašnjenju kada se zakasni sa uplatom rate kredita. Primijenjena matrica može se prikazati kako slijedi:

- za kredite u kašnjenju od 1 do 15 dana, rezervisanja su 2% od iznosa kredita u kašnjenju;
- za kredite u kašnjenju od 16 do 30 dana, rezervisanja su 15% od iznosa kredita u kašnjenju;
- za kredite u kašnjenju od 31 do 60 dana, rezervisanja su 50% od iznosa kredita u kašnjenju;
- za kredite u kašnjenju od 61 do 90 dana, rezervisanja su 80% od iznosa kredita u kašnjenju;
- za kredite u kašnjenju više od 91 dana, rezervisanja su 100% od iznosa kredita u kašnjenju.

Primijenjena matrica u odnosu na kašnjenje u plaćanju kamate može se prikazati kako slijedi:

- za kamate u kašnjenju od 1 do 15 dana, rezervacije za umanjenje vrijednosti su 2% od iznosa kamata u kašnjenju;
- za kamate u kašnjenju više od 15 dana, rezervacije za umanjenja vrijednosti iznose 100% od iznosa kamata u kašnjenju.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, izuzev datih kredita, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih metodom efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine se umanjuje za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti direktno za svu finansijsku imovinu osim za neto kredite date klijentima gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena upotrebom rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja onda se ista otpisuju na teret rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani oprihoduju se u korist rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervisanja za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Sa izuzetkom finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti može se priznati kroz bilans uspjeha do iznosa knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na dan kada se umanjenje smanjuje, koji ne prelazi amortizovani trošak koji bi bio da gubitak od umanjenja nikad nije ni priznat.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (Nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Fondacija prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Fondacija ne prenese, niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Fondacija nastavlja da priznaje finansijsku imovinu sve do momenta kada ocijeni da je ista nenaplativa zbog objektivnih okolnosti, kada se donosi odluka o trajnom otpisu.

Finansijske obaveze

Klasifikacija kao finansijska obaveza ili neto imovina

Dužnički ili vlasnički instrumenti su klasifikovani ili kao finansijske obaveze ili kao neto imovina u skladu sa suštinom ugovornog angažmana.

Finansijske obaveze su klasifikovane kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili kao "ostale finansijske obaveze".

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za troškove transakcije. Ostale finansijske obaveze naknadno se mjere po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, sa troškom kamata priznatim na bazi efektivnog prinosa. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja amortizovanog troška finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća novčana plaćanja kroz očekivani vijek trajanja finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Fondacija prestaje priznavati finansijske obaveze kada, i samo kada, su obaveze Fondacije oprostene, otkazane ili ističu.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Fondacija ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će Fondacija morati izmiriti obavezu i ako se pouzdano može procijeniti iznos obaveze. Iznos koji se priznaje kao rezervisanje se određuje na osnovu najbolje moguće procjene zahtjeva potrebnih za izmirenje obaveze, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti koji postoje u vezi ove obaveze. Ako se rezervisanje određuje procjenom novčanih tokova potrebnih za izmirenje obaveze, sadašnja knjigovodstvena vrijednost rezervisanja jeste sadašnja vrijednost tih novčanih tokova.

Neto imovina

Neto imovina Fondacije predstavlja višak ukupne imovine nad ukupnim obavezama. Neto imovina je nastala od viška prihoda nad rashodima i donacija. Višak prihoda nad rashodima mora da bude usmjeren u mikrokreditne aktivnosti. Ukoliko Fondacija prestane sa radom Upravni odbor će da odluči o distribuciji neto imovine Fondacije.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Fondacije, koje su objašnjene u Napomeni 4., Uprava donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjim i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalne prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i avansa

Kao što je opisano u Napomeni 4. u paragrafu „umanjenja finansijske imovine“, Fondacija procjenjuje pokazatelje za umanjenje vrijednosti primjenom utvrđenog gubitka u postocima u dobi od kredita, podijeljenih po skupinama s brojem dana kašnjenja u skladu sa propisima FBA.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznosi priznat kao rezervisanje za sudske sporove temelje se na najboljoj procjeni izdataka zahtijevanih da se izmiri obaveza kada postoji veća vjerovatnoća da će doći do izdataka nego da neće.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine prilikom odlaska u penziju zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korištenjem brojnih pretpostavki. Promjene u ovim pretpostavkama mogu imati uticaja na knjigovodstvenu vrijednost obaveza.

Pretpostavke korištene pri određivanju iznosa neto rashoda (prihoda) za otpremnine prilikom odlaska u penziju, uključuju diskontnu stopu. Fondacija određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine (2011. – 7% i 2010. - 7%), što predstavlja kamatnu stopu koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Fondacija uzima u razmatranje kamatne stope za dugoročne depozite kod banaka. Ostale ključne pretpostavke za otpremnine prilikom odlaska u penziju se djelimično baziraju na postojećim tržišnim uslovima.

6. FINANSIJSKI POLOŽAJ I GLOBALNA TRŽIŠNA KRIZA

Na poslovanje Fondacije su imali uticaja tekuća finansijska kriza i pogoršani ekonomski uvjeti. Zbog trenutne globalne krize na tržištu i njenog uticaja na tržište Bosne i Hercegovine, Fondacija će vjerovatno poslovati u teškom i neizvjesnom ekonomskom okruženju i u 2012. godini. Uticaj krize na poslovne operacije Fondacije trenutno nije moguće u potpunosti predvidjeti i zbog toga postoji element opšte neizvjesnosti.

Pogoršana ekonomska situacija u zemlji će vjerovatno uticati na određene industrijske grane a i klijente Fondacije vezano za mogućnosti otplate uzetih kredita.

Fondacija je tokom 2011. godine uradila mnogo u okviru svojih kreditnih politika i inetrnim ograničenjima. Mogućnost manje otplate plasiranih kredita je uveliko smanjena.

Fondacija diverzificiranjem kreditnog portfolia smanjuje izloženost kreditnom riziku. Fondacijina metodologija plasmana kredita podrazumjeva preciznu i detaljnu procijenu kapaciteta otplate kredita od strane klijenta uzevši u obzir i sve rizike klijenta. Fondacija ima diverzificiran kreditni portfolio u pogledu ročne, sektorske, geografske te strukture po iznosima kredita. Fondacija spada u red fondacija u BiH koja ima najmanji prosječan iznos zajma. Sve navedeno ukazuje da u Fondaciji ne bi trebalo doći do povećanja kredita u kašnjenju u 2012. godini, a time i značajnijeg povećanja rezervisanja.

Ključni prioriteti Fondacije u 2011. godini su održavanje pozicije Fondacije na tržištu te upravljanje portfoliom na odgovoran način, kao i podrška klijentima u vođenju i jačanju njihovih poslova u neizvjesnoj 2012. godini sa dodatnim nefinansijskim uslugama. Ovakva podrška bi trebala samo ojačati klijente i u upravljanju i vođenju njihovih biznisa. Takođe, ovakav jedinstven pristup će smanjiti i rizik Fondacije, jer educiran klijent, tržišno povezan ima veću mogućnost da razvije i 'očuva' posao i uredno izmiruje svoje buduće obaveze.

Tekuća finansijska kriza je do sada imala uticaja na finansijski položaj i pokazatelje poslovanja Fondacije. Fondacija je nastavila da kontinuirano prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik. Finansijski položaj Fondacije je zadovoljavajući i ogleda se u značajnoj kapitalnoj osnovi koja je i uvećana u odnosu na 2011. godinu. Uvećana je dijelom iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima, a sa druge strane Fondacija nastoji da bude i proaktivna i da 'potpomogne' konsolidaciju sektora te je u 2011. godini realizovano pripajanje druge MKF i na taj način uvećan kapital Fondacije.

U 2012. godini Fondacija će trebati dodatne izvore sredstava, te su preduzeti koraci za započinanje pregovora sa finansijerima vezano za odobravanje dodatnih fondova.

Fondacija i ubuduće planira da radi na povećanju broja aktivnih klijentica/klijenata, očuvanju i povećanju tržišnog udjela, razvoju ženskog poduzetništva, jačanje kadra i internih kapaciteta.

Cilj Fondacije je i biti primjer društveno odgovorne mikrokreditne fondacije.

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

7. PRIHODI OD KAMATA

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Kamate na kredite date klijentima	5.603.219	8.275.284
Kamate na depozite	298.192	528.033
	<u>5.901.411</u>	<u>8.803.317</u>

8. RASHODI OD KAMATA I PROVIZIJA

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Kamate po osnovu kredita	1.012.098	2.216.641
Naknade za prijevremeno vraćanje kredita	-	233.302
Kamate na sredstva Razvojne banke FBiH (LIP)	107.518	101.152
	<u>1.119.616</u>	<u>2.551.095</u>

9. OPERATIVNI TROŠKOVI

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Troškovi zaposlenih	3.235.854	2.848.641
Ostali troškovi zaposlenih	357.044	391.054
Amortizacija (Napomena 17.)	315.403	344.622
Troškovi zakupnina	243.190	203.745
Profesionalne usluge	223.931	63.918
Gorivo	157.506	143.579
Telekomunikacije	145.328	132.063
Komunalne usluge	93.104	89.928
Bankarske naknade	90.361	142.336
Održavanje opreme	87.958	68.236
Ukalkulisana rezervisanja za obaveze prema zaposlenim (Napomena 20.)	70.073	24.006
Troškovi materijala	56.057	52.328
Naknade Upravnom odboru	49.434	44.662
Ostali porezi koji ne zavise od rezultata	28.608	82.872
Ukalkulisana ostala rezervisanja	21.160	-
Troškovi članarina	11.623	9.049
Gubitak od rashodovanja nekretnina i opreme, neto	702	972
Ostali troškovi	297.630	371.825
	<u>5.484.966</u>	<u>5.013.836</u>

Na dan 31. decembar 2011. godine, Fondacija je imala 136 zaposlenih (u 2010., 129).

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Prihodi od refundacija naknada za bolovanje i porodiljsko odsustvo	110.062	93.558
Ostali prihodi	7.483	69.589
	<u>117.545</u>	<u>163.147</u>

11. PRIHODI OD DONACIJA

Fondacija je dana 20. septembra 2010. godine potpisala ugovor o saradnji sa USAID-om (broj 168-A-00-00104-00), u vezi sa uspostavljanjem Mreže žena u biznisu (WBN) u Bosni i Hercegovini, sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 1.510.929 USD, koja bi u punom iznosu bila finansirana od strane USAID-a. Planirani datum završetka projekta je 19. septembar 2013. godine. Iznos od 342.998 KM odnosi se na prihode iz projekta WBN za 2011. godinu (2010.: 7.977 KM).

Od početka započinjanja aktivnosti u oktobru 2010. pa do 31. decembra 2011. godine na projektu je utrošeno 433.325 KM (306.886 USD) sredstava USAID-a, dok je Fondacija (cost share MI-BOSPO) u implementaciji učestvovala sa 152.738 KM (108.628 USD).

Projekat Mreža žena u biznisu predstavlja inicijativu kojom se nastoji poboljšati ekonomska situacija u Bosni i Hercegovini, što će kao rezultat imati jačanje tržišne pozicije kompanija na čijem čelu su žene, te rast očekivanih rezultata. Očekuje se da će implementacija mreže također služiti i kao podrška jačanju ekonomskog statusa žena, te da će se postići jednakopravno učešće žena u vodećim trendovima ekonomskog razvoja.

Aktivnosti projekta Mreža žena u biznisu je usmjerena na žene poduzetnice, radi podržavanja njihovog poslovanja kroz:

- obrazovanje i unapređenje poslovnih vještina kroz tečajeve i seminare,
- podrška ženama poduzetnicama sa samostalnim organizacijama u svrhu postizanja boljih uslova za marketing njihovih proizvoda na tržištu,
- poboljšanje mogućnosti za pristup i bolje korištenje finansijskih usluga.

12. REZERVISANJA ZA UMANJENJE VRIJEDNOSTI

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Otpuštanje / (povećanje) rezervisanja za umanjene vrijednosti kredita (Napomena 16.)	131.935	(3.297.978)
Rezervisanja za umanjena potraživanja po kamatama (Napomena 16.)	(25.392)	(303.273)
	<u>106.543</u>	<u>(3.601.251)</u>

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

13. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Tekući računi kod banaka	2.996.242	361.341
Novac u blagajni	4.761	703
	<u>3.001.003</u>	<u>362.044</u>

14. DEPOZITI KOD BANAKA

	Dospijeće	Kamatna stopa	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	11.08.2012.	3,10	800.000	-
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	28.06.2012.	2,65	600.000	-
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo	08.08.2012.	3,50	700.000	-
UniCredit Bank d.d. Mostar	02.08.2012.	3,05	750.000	-
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo	14.2.2011.	4,00	-	2.000.000
Nova Banka a.d. Banja Luka	6.9.2011.	4,90	-	1.200.000
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo	9.4.2011.	5,00	-	1.000.000
Nova Banka a.d. Banja Luka	16.8.2011.	4,90	-	1.000.000
UniCredit Bank d.d. Mostar	21.4.2011.	3,40	-	1.000.000
Nova Banka a.d. Banja Luka	29.8.2011.	4,90	-	800.000
Nova Banka a.d. Banja Luka	8.10.2011.	4,90	-	500.000
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	11.9.2011.	3,10	-	500.000
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	6.08.2011.	3,10	-	800.000
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	19.8.2011.	3,10	-	500.000
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	30.6.2011.	3,10	-	500.000
NLB Tuzlanska Banka d.d. Tuzla	7.5.2011.	3,10	-	500.000
			<u>2.850.000</u>	<u>10.300.000</u>

15. OSTALA IMOVINA

	<u>31.12.2011.</u>	<u>31.12.2010.</u>
Unaprijed plaćeni troškovi	72.315	121.195
Avansi	695	2.608
Ostala potraživanja	86.903	50.668
	<u>159.912</u>	<u>174.471</u>

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

16. NETO KREDITI DATI KLIJENTIMA

Godišnje kamatne stope na kredite na dan 31. decembra 2011. su između 16% i 29% (2010., 16% - 29%). Krediti su odobreni sa prosječnim dospijećem od 14 mjeseci (2010., 16 mjeseci).

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Analiza kredita datih klijentima po ekonomskim sektorima		
Sekundarni krediti	14.478.036	10.494.313
Proizvodnja	2.869.227	5.917.276
Usluge	2.610.565	4.967.567
Poljoprivreda	2.317.789	4.194.854
Trgovina	1.876.001	3.166.450
Robni krediti	-	3.499
<i>Ukupno krediti prije rezervisanja za umanjenje vrijednosti</i>	<i>24.151.619</i>	<i>28.743.959</i>
Manje: Rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita	(447.608)	(1.745.465)
Neto krediti	<u>23.704.011</u>	<u>26.998.494</u>
Potraživanja za kamate po kreditima datim klijentima	223.258	341.989
Manje: Rezervisanja za umanjenje vrijednosti potraživanja za kamate	(28.144)	(106.572)
Neto potraživanja za kamate	<u>195.114</u>	<u>235.417</u>
	<u>23.899.125</u>	<u>27.233.911</u>

Mikrokreditna fondacija MI-BOSPO Tuzla
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2011.
 (svi iznosi su izraženi u konvertibilnim markama-KM)

16. KREDITI DATI KLIJENTIMA (NASTAVAK)

	2011.	2010.
Analiza kredita datih klijentima po uredima		
Tuzla	2.935.049	3.381.527
Gradačac	1.609.944	2.451.599
Zavidovići	1.382.524	1.861.903
Brčko	1.566.632	1.661.094
Bijeljina	1.477.136	1.775.366
Kalesija	1.484.872	1.576.478
Lukavac	885.555	1.458.150
Živinice	1.537.214	1.408.334
Zvornik	1.104.402	1.332.657
Prnjavor	1.058.778	1.324.405
Sarajevo	1.421.425	1.216.106
Srebrenik	1.131.190	1.085.665
Testlić	1.029.626	1.051.772
Doboj	842.492	1.030.455
Gračanica	489.115	807.768
Srebrenica	674.267	738.871
Odžak	417.694	642.568
Banovići	616.049	631.148
Banja Luka	-	626.695
Vlasenica	702.562	626.308
Maglaj	586.630	587.453
Žepče	415.348	516.108
Kladanj	318.552	420.033
Ugljevik	302.308	282.895
Derventa	162.255	248.601
<i>Ukupno krediti prije rezervisanja za umanjenje vrijednosti</i>	<i>24.151.619</i>	<i>28.743.959</i>
Manje: Rezervisanja za umanjenje vrijednosti kredita	(447.608)	(1.745.465)
Neto krediti	23.704.011	26.998.494
Potraživanja za kamate po kreditima datim klijentima	223.258	341.989
Manje: Rezervisanja za umanjenje vrijednosti potraživanja za kamate	(28.144)	(106.572)
Neto potraživanja za kamate	195.114	235.417
	23.899.125	27.233.911

16. KREDITI DATI KLIJENTIMA (NASTAVAK)

Kreditu u kašnjenju mogu se prikazati kako slijedi:

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
- od 1 do 15 dana	144.055	251.841
- od 16 do 30 dana	191.868	574.143
- od 31 do 60 dana	165.491	372.713
- od 61 do 90 dana	94.698	497.141
- preko 90 dana	<u>257.443</u>	<u>1.070.237</u>
	<u>853.555</u>	<u>2.766.075</u>

Rezervisanja za umanjenje vrijednosti po kreditima i potraživanja za kamate mogu se prikazati kako slijedi:

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
- rezervisanja za kamate	28.144	106.572
- od 1 do 15 dana	2.881	5.037
- od 16 do 30 dana	28.780	86.121
- od 31 do 60 dana	82.745	186.357
- od 61 do 90 dana	75.759	397.713
- preko 90 dana	<u>257.443</u>	<u>1.070.237</u>
	<u>475.752</u>	<u>1.852.037</u>

Analiza promjena u rezervisanjima za umanjenje vrijednosti po kreditima:

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Stanje na početku perioda	1.745.466	2.538.435
Povećanje rezervisanja (Napomena 12.)	-	3.297.978
Rezervisanja preuzeta od MKF Bosansko selo	9.334	
Smanjenje rezervisanja uslijed oprihodovanja (Napomena 12.)	(131.935)	-
Smanjenje rezervisanja uslijed otpisa	<u>(1.175.257)</u>	<u>(4.090.948)</u>
Stanje na kraju perioda	<u>447.608</u>	<u>1.745.465</u>

Analiza promjena u rezervisanjima za umanjenje vrijednosti potraživanja za kamate:

	<u>2011.</u>	<u>2010.</u>
Stanje na početku perioda	106.572	196.354
Povećanje rezervisanja (Napomena 12.)	25.392	303.273
Rezervisanja preuzeta od MKF Bosansko selo	450	-
Smanjenje rezervisanja uslijed otpisa	<u>(104.270)</u>	<u>(393.055)</u>
Stanje na kraju perioda	<u>28.144</u>	<u>106.572</u>

